

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetli tagok és közéleti előjárók egész évre 8 K, tanítók, közéleti és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári choquo-száma 10,489. szám.

Az egyenlőség.

Valamelyik utopisztikus szocialista tanának alaptétele ez: az ember nem nyomorúságra, hanem boldogságra született.

És szinte igaza van. A boldogságot még nem sikerült kirtani a földről. Ha nincs jelen mint valóság, él és jelen van mint vágy, törekvés, álom.

Legrosszabb esetben az emberiség hazudja magának a boldogságot, mert úgy látszik nem tud el lenni nélküle.

Az emberi tökéletesség mai fokának alig lehet találóbb jellemzője, mint az, hogy a boldogság jó adagját még mindig a hazugság őrzi az emberek számára.

És minél több szenvedést nyújt a való, hétköznapi élet az emberiségnek: annál szebb és színesebb a boldogságok hazug, festett világa, amely az előbbihez kiegészítőleg és ellensúlyozó gyanánt kapcsolódik.

Talán itt van a lélektani magyarázata annak az érdekes jelenségnek, hogy a mindennapi élet ezer gondjától és gyötrelmeitől agyoncsigázott mai embertömegek szinte lázasan kapkodnak a reményeket élesztő, tetszetős eszmék után, ha azoknak még oly hazug is a tartalma és nem szeretnek, nem akarnak törődni azzal, hogy vajon az az eszme nem tartozik-e az elérhetetlenség, a lehetetlenségek birodalmába.

Egyike a legnépszerűbb, tetszetős, valósággal tömegfogyasztás tárgyát képező eszméknek: az egyenlőség ideája.

Nem egy sziv ma is feldobban e szóra, a lelkesedés és a remény tüze kigyul az arcokon és a szemekben.

Pedig a tudomány mai álláspontja, mai ismereteink mellett igazán nem mondhatunk egyebet, mint azt, hogy a szó teljes értelmében vett egyenlőség a fantáziák, az álmok magasságából sohasem fog a pozitív megvalósulások terére lekerülni.

Ez csak akkor volna lehetséges, ha az emberi szervezetek és az emberi képességek a teljes egybevágás matematikai törvényének hódolnának vagy valamiképpen hódolhatnának.

Már pedig a természettudósok rég megegyeztek abban, hogy sem a szervezetlen, sem a szerves testek világában két teljesen egyező, egybevágó létező nin-

csen és hogy a szerves testek legfejlettebb és legkomplikáltabb példányánál, az embernél találjuk meg éppen a variációnak legkülömbözőbb és legtarkább alakulatait.

Ez meg annyit jelent, hogy ha egyenlővé is teszszük mindenkire nézve azon külső feltételeket és körülményeket, a melyek között és a melyeknek behatása alatt az embereknek élni kell, az emberi szervezetek és belső képességek eltérő volta miatt a tagozódás és az egyenlőtlenesség egy természet-törvény szükségszerűségével úgy is kialakul.

Iyenformán az embereknek nem az egyenlőség és egyenlőtlenesség, hanem a helyes vagy helytelen alapokon nyugvó egyenlőtlenességi rendszerek közt lehet és kell választani.

Az egyenlőtlenességi rendszerek helyességének, vagy helytelenségének megítélése szempontjából a történelmi fejlődés lehetővé teszi azt, hogy a deductio, az elméleti okoskodás kissé nehézkes módszere mellett a megfigyelést, az induktiót is alkalmazásba vegyük.

Hogy nagyon messze ne menjünk, vegyük fel a keleti kezdetleges államokban ma is fennálló azon társadalmi berendezkedést, a melyet általában kaszt-rendszer néven ismerünk.

Ezen rendszer mellett valakinek társadalmi helyzetét jogilag, gazdaságilag, sőt szellemileg is az egyéntől és annak akaratától egészen független külső körülmények, még pedig rendszeren a születés, származás határozzák meg.

Az egyes társadalmi osztályok egymástól gépiesen el vannak különítve és egyik osztályból a másikba való átmenetelt olyan jogszabályok teszik lehetetlenné, a melyek isteni parancs gyanánt vannak kijelentve.

Mindenki megítélheti, hogy a társadalmi elhelyezkedésnek ez a formája egyike a legprimitívebbeknek és a legigazságtalannabbaknak.

A középkor egyenlőtlenességi rendszere nem sok eltérést mutat ettől.

Itt is az egyéntől független, annak személyes képességeivel semmi vonatkozásban nem álló külső körülmények, mint születés, vallás, vagyon döntnek megfelelőbbétehetlenül az egyén társadalmi helyzete fölött.

Ezen külső körülmények va-

lósággal előre megszabják azt, hogy az egyén a gazdasági és szellemi javak mekkora mennyiségét szerezheti meg. A vak véletlen határoz tehát a közép-korban is a nagy embertömegeknek egész életsorsa, boldogsága fölött.

Amikor a hűbéri világban az egyén társadalmi pozíciója és jogállása a vagyonhoz tapad, valósággal annak méreteihez igazodik; valami csekély osztálymozgalmat, felemelkedést egy magasabb rétegbe, vagy lesüllyedést abból észlelhetni ugyan, de még mindig épen és sértetlenül fennáll, a hűbérrendszer után is, sőt a vallás tekintélyével és parancsaival s a földi hatalmasságok minden erejével többszörösen körül van bástyázva, az a jogrend, a mely a társadalmi elhelyezkedésnek véletlenre épített, képtelen és igazságtalan alapjait védelmezi.

Nem csoda, ha ez a rendszer egy olyan hatalmas és elkeseredett reactiót, küzdelmet provokált maga ellen, a mely kész volt a középkor társadalmi szervezetét emberi hullákon és vértócsákon keresztül is romokba dönteni.

Azonban jól meg kell jegyeznünk, hogy a francia forradalom nyomán az európai kontinens majd minden államában megindult küzdelem nem az egyenlőtlenesség ellen irányult, hanem az egyenlőtlenesség helytelen és igazságtalan alapjainak kiirtását célozta s a küzdelem ezen alapok közül a legvisszábbakra vonatkozólag célját el is érte.

Ez a küzdelem ma is foly. A fentebbiekből láthatólag ketős: t. i. negatív és pozitív céllal.

Negatív célja az, hogy az egyenlőtlenességnek a multban beállított helytelen alapjait teljesen kiküszöbölje s tette és teszi ezt olyképpen, hogy ezen helytelen alapokat mindenkire nézve egyenlő hatásúnak jelenti ki, egyenlősíti. Így jött létre például a jog, vallás egyenlőség, vagy a nemzetiségi egyenjogúság.

A küzdelem tehát nem azért viseli az egyenlőségi harc nevet, mintha emberi egyenlőségre törne, hanem csupán a harc negatív célja miatt, helyesebben a negatív cél elérésére szolgáló eszköz folytán.

A küzdelem pozitív célja pedig az, hogy olyan, egyedül helyes társadalmi berendezést állítson elő, a melyben az egyén

társadalmi helyzetének, sorsának meghatározásánál az egyéntől független külső körülményeknek, a véletlennek a legkisebb szerep sem jut, hanem e tekintetben tisztán és kizárólagosan az egyesnek személyes képességei az irányadók, ezek szabják meg azt, hogy valaki a gazdasági és szellemi javak milyen mennyiségének juthat birtokába. Ez a jövő egyenlőtlenességi rendszere.

Tekintve, hogy a mai társadalom, főleg a miénk, a közép-kor egyenlőtlenességi rendszerének nem egy képtelen alapját egyre nyomasztóbbá váló teherként még mindig magával cipeli, a jövő nagy messzeségében van az a meghatározhatatlan idő, a mikor a helytelen egyenlőtlenességi rendszer elveinek megfelelő társadalmi keretek is be lesznek állítva.

Bálint Endre.

Zászlóavatás.

Még a múlt év vége felé alakult meg városunkban a „Polgári asztaltársaság“ oly célból, hogy tagjai a hét minden szombatjának estéjén minden kötelezettséget vagy kényszer nélkül szórakozni egybegyűlnek, részben pedig aktuális társadalmi kérdésekről eszmecserét folytatnak. Az alakulás kifejezett célja városunk megbomlott társadalmi rendjét helyreállítani, az egyenlőségeket megszüntetni, társadalmi válaszfalakat, felekezeti, nemzetiségi és nyelvbéli különbségeket lerombolni, szóval a testvéri és polgári összetartozandóság mellett, a tiszta hazafias érzelmeket ápolni és lehetőleg fejleszteni. Az egyenlőség elvének szigorú megtartása szempontjából semmiféle tisztikart nem választottak, nehogy még e csekély-ségekben is bármi megkülönböztetés lehessen; nehogy az egyéni hiúság kielégítetlensége folytán egyenlőtlenességek támadhassanak, melyek a harmónikus egyetértést esetleg megzavarhatnák. Politikai és egyéni tendenciák mellőzésével alakult és így folytatta működését csendben, zajtalanul, minden feltűnést gondosan kerülve.

A téli összejövetelek utolsó estéjén határozatba hozott, hogy az asztaltársaság a tavasz ébredésekor május vagy június havában társas kirándulást rendez a Csicserbe, melyre minden tag két-két vendéget meghívhat majd. Ez az eszme valóra vált vasárnap június 28-án mikor a tervezett kirándulást nem épen a legkedvezőbb időjárás és mégis impozáns nagyszámú közönség részvételével megtartották. Zöld János kereskedő saját

nemes lelkesedését követve, azzal lepte meg az asztaltársaságot, hogy saját költségén egy diszes nemzeti színű selyemzászlót készített, melynek közepén az asztaltársaság céljainak jelvényét két összefogódzó kéz jelzi a polgári erények legszebbikét: az egyetértést. Vasárnap délelőtt zászlók lobogása alatt vonult ki a társaság a zöldbe, a Csicsere-felé, a hol rövid pihenő után a villásreggeli elköltötték. Délfelé már együtt volt az egész diszes társaság, mely városunk értelmiségének, polgári, kereskedelmi és ipari osztályát egyesítve magában foglalta, és körülbelül 90—100 egyénre felszaporodott.

Pontban 12 órakor kezdődött a zászlóavatás; a 27 tagból álló asztaltársaság körbeállott, melynek közepén Solymossy Endre tanár a társaság egyenes felkérése folytán a következő rövid, de megható beszédet mondotta:

Tisztelt Polgártársak! Kedves Barátaim! A „Polgári Asztaltársaság” a mai összejövetelét, azzal kívánta emelkedetté és emlékeztetéssé tenni, hogy alakulásának céljainak kifejezésére választott jelvényét ez alkalommal szerény ünnepség keretében kedves vendégei jelenlétében fölvatja.

Fölvatja úgy, hogy lelkében fölidézve alakulásának céljait, érzelmeit, gondolatait, azt mintegy átviszi, átadja abba a jelvénybe.

Fölvatja úgy, hogy e jelvényt mintegy lelkiismeretül fogadja el, melynek csak pusztá látása is számmonkér, jutalmaz és büntet.

Mit választhatott volna méltóbb jelvényt e kis társaság, mint ezt a zászlót, a magyar nemzeti lobogót? Ezt a zászlót, mely bár csak egy kis színes szövegdarab, mégis nemcsak a mi szerény társaságunk célját, de nemzetünknek tenger bánatát, kevés örömet, kiirihatatlan becsületét és egy jobb jövőbe vetett édes reményességét beszéli hozzánk szüntelen!

Ezt a zászlót, mely beszél hozzánk! Int, kér, buzdít, lelkesít! Int, hogy kerüljük a multnak vészzeit, büneit: a visszavonást, egymás lenézését, a rut ónérdéket, a közérdek sárbatiprását, elárulását.

Kér, hogy szeressük, becsüljük egymást s fajunkat. Szeressük egymást, mint testvérek, tekintet nélkül arra, ki milyen nyelven, milyen templomban imádja Istenét!

Buzdít, hogy öntevékenységgel, önbizalommal, munkaszeretettel kitartással, magyar nemzeti evangéliumunkhoz való törhetlen ragaszkodással, függetlenek, szabadok, boldogok leszünk!

Ilyen érzelmek és gondolatok hatása alatt hajtom meg térdeimet e nemzeti szent jelvény előtt s annak háromszínű szövetét ajkamra emelve avatom fel asztaltársaságunk jelvényévé, fogadalomképpen hangosan kifejezve azt, amit e percben mindnyájunk szíve dobog: „e jelvényhez hű leszek, ezzel élek s meghalni is csak ezzel akarok!!!”

Ennek a fogadalomnak megtartásaképpen, beverem e zászló szeptet s fölkérem a társaság tagjait, hogy ebben engemet kövessenek!

A remek beszéd mély hatást tett a jelenvoltagekra és az ünnepélyes aktus hatása alatt nem egy szemből alápergett a meghatottság könnye. Beszéd után az asztaltársaság minden tagja egy-egy szeptet vert, rövid jelmondat kíséretében a zászló rud-

jába. Majd Zöld János a következő egyszerű, de őszinte szavakkal adta át a zászlót az asztaltársaság egyetlen tisztviselőjének a gazdának: „Átadom a zászlót a gazdának, őrizze olyan szeretettel, mint a milyennel ér azt szívesen ajándékoztam”. Viharos éljenzés volt a nemes ajándékozó jutalma.

Két óra felé kedélyes ebédhez ültek; a lelkek felszabadultak a mindennapi élet gondjai alól és urrá lett a jó kedv minden vonalon; mi sem természetes, mint hogy a vig lakomát pohárköszöntők is fűszereztek, melyek közül különösen kivált Vajda Ferenc ref. esperes remek szép beszéde, mely az asztaltársaság nemes célját ékesen tolmácsolta; utánna gróf Mikos János főesperes-plebános gondolatokban gazdag pohárköszöntője következett, melyet a társadalmi viszály megszüntetésére, az emberi lelkek testvéries szeretetben való egybeoldására tartott. Sok-sok szép beszéd hangzott még el ezután. És a hűvös idő dacára is meleg hangulat hevitette a lelkeket. Már 8 óra felé járt este az idő és a Csicsere alján már ott lobogtak a fénylő tüzek és az ég felé röpködő rakéták. Azután lassan-lassan elszéledt a társaság, kiki a város felé tartott, hol még kisebb csoportokban fehér asztal mellett folytatták a megkezdett mulatságot.

A tájra borult az éji csend...

A Csicsere és Budvár százados vén fái helyeslőleg bólinggatták megvénhedt koronájukat és az esti szellő, mely szárnyaira vette a pohárköszöntőkben elhangzott magasztos eszénket, tovább zengett: bekérő, egyetértésről, hazafiúi és polgári erényekről, testvéri és emberbaráti szeretetről... Vajjon maradt-e ennek nyoma a résztvevők lelkében?...

Adja Isten, hogy úgy legyen!!

Polgártársak! Székelyek!

NEM SOKÁRA MÁSFÉL ÉVTIZEDE MÁR, hogy a „Székely-Udvarhely” 48-as függetlenségi újság teljes erővel a székelység nemes ügyét rendületlenül szolgálja; bújában, bánatában és örömeiben egyenlő szeretettel, kitartással részt vett s még a legnagyobb megpróbáltatások, anyagi veszteségek között is fennen lobogtatta a székelység becsületes zászlóját és ahhoz mindenkor hű maradt. Mint ilyen kipróbált harcoss áll a „Székely-Udvarhely” a 14-ik év második felének küszöbén, hogy tovább küzdelméhez a régi támogatók tábora mellé új pártolókat is megnyerhessen a kitűzött hazafias cél minél inkább való eléréséhez!

Ebben kérjük Polgártársaink, s minden igaz Székely közreműködését. A „Székely-Udvarhely” 14-ik évfolyamának második felére, illetve a 3-ik évfolyadra előfizetést nyitunk s kérjük m. t. olvasóinkat előfizetéseik megújítására, valamint az esetleges hátralek mielőbbi kiegyenlítésére.

Együttal kérjük a „Székely-Udvarhely” című lapnak ismerőseik, jóbarátaik körében való terjesztésére, ajánlására. Minden öt új előfizető után egy tisztelet példánnyal szolgálunk. Teljes tisztelettel

— a —

„Székely-Udvarhely”

..kiadóhivatala..

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a szegény magyar nép Péter Pál napján, nem kezdhetette meg az aratást, mert nem volt mit aratni;

mondják, hogy a Csicseren felhangzott vig muzsika, mikorra a városba szállt, gyászindulóra változott; mondják, hogy városunkban azért folyik a sok multság, mert a szegénység kényszeríti a népet sirva vigadáásra;

mondják, hogy a csicseren fellobogott szép tűzijáték a városban sok szép reményt elhamvasztott;

mondják, hogy városunkban a villamos lámpák csak addig égnek, míg a Kossuth utcában a korzó járás véget ér;

mondják, hogy a nyári uszodát már decemberben átadják a közhasznalatnak;

mondják, hogy a „Malom-árok” bacillusai Péter-Pál napján kongresszust tartottak és elhatározták, hogy nem engedik magukat régi fészük-ből hatóságilag kitelepíteni;

mondják, hogy zenészeink eljöttől kezdve minden nap térzenét fognak játszani a sétatéren — Homoródon.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Vajna Zoltán székelyudvarhelyi törvényszéki segédtelevkönyvezetőt, jelenlegi alkalmazása helyén a X. fizetési osztályba sorozott telekkönyvezetővé, — Janó Ferenc székelyudvarhelyi törvényszéki irnokot irodatisztává nevezte ki.

Chalupka Rezső vármegyei kir. tanfelügyelői tollnokot a vallás és közoktatásügyi miniszter kir. segéd-tanfelügyelőnek nevezte ki és szolgálatára Udvarhelyvármegye kir. tanfelügyelőségéhez rendelte. Öszintén gratulálunk az új segéd-tanfelügyelőnek a jól megérdemelt előléptetéshez.

— **Acetylen veszedelem városunkban.** Joggal számíthatunk arra, hogy amint a város villamos műve megkezdte üzemét, eltűnik körünkben az a veszedelem, amely acetylen képében fenyegeti polgártársaink élet és vagyónbiztosságát. Úgy látszik azonban, hogy ebben a reményünkben, legalább egyelőre csalódtunk, mert ez a veszedelmes gáz, mely a kisebb-nagyobb szerencsétlenségeknek legióját idézte már elő, még mindig itt bűzlök s itt fenyeget városunk egyik legforgalmasabb helyén, a hol úgy a vendéglőre utalt, vagy színházat látogató helybeli közönség, mint pedig a gyanútlanul betérő utas is megsokott fordulni. Pedig ez a helybeli szállodai acetylen-telep valóságos memento s ha ez felrobban olyan pusztítást fog tenni emberéletben, a melyhez foghatót ritkán hallunk a katasztrófák történetében. A telep hozzá van építve egy nagy étteremhez, mely fölött vendégszobák vannak s közvetlen szomszédságában van a színháznak, honnan rendszerint az acetylen telephez vonul ki a férfi közönség cigarettázni. Sehoh világon nem tűrnék meg ezt a könnyelműséget! Felhívjuk a hatóság figyelmét erre a körülményre s bizton reméljük, hogy az felelőségének

tudatában meg fogja tenni a sürgős lépéseket ennek a szegyenletes állapotnak megszüntetése érdekében.

— **Új szinigazgató.** Az első erdélyi szinikerület választmánya hétfőn tartott ülésén Szilágyi Dezsőt a dunántuli kerület igazgatóját választotta meg egyhangulag. Az ülésen városunk szinügyi bizottságát Gotthárd János polgármester képviselte; jelen voltak még gróf Festetich Andor a vidéki szinészet országos felügyelője és Tollagi Adolf a népszínház volt jeles szinművésze. Az új választáshoz csak gratulálhatunk, mert az új igazgatót mi is legalkalmasabbnak tartottuk a pályázók között.

— **Évzáró ünnepély.** A helybeli főreáliskolai ifjuság vasárnap, június 28-án tartotta évzáró ünnepélyét az intézet tornacsarnokában, előkelő közönség jelenlétében. Az ifjusági zenekarnak kitűnő összjátékkal előadott bevezetője után Solymossy Lajos igazgató olvasta fel nagy gondal szerkesztett jelentését az 1907—1908. tanevről, mely hű képét nyújtja az intézet évi működésének és dícséretes biztonságát szolgáló a tanári kar lelkes buzgóságának. Deák Ferenc és Csoboth Elemér szép szavata általános tetszésben részesült, az ifjusági énekkar által előadott „Népdal egyveleg” zajos tapsokat aratott. A zeneverseny díjak nyertesek: Molnár Géza és Folbert Gusztáv remekül oldották meg feladataikat; míg az első brilliáns technikájával, addig a második lélekteljes előadásával és meleg tónusával szolgált rá az elismerő tapsokra. Az ünnepély befejezéséül az ifjusági énekkar nemes. szép összhanggal a „Szózatot” énekelte, melyet a jelenvolt közönség állva hallgatott végig. Az ünnepély zenei és énekrészeinek sikere Dobó Zoltán tanár szakavatott erélyes vezetésének a legnagyobb dícséretére válik.

— **Halálozás.** Id. Gál József életének 66-ik, boldog házasságának 35-ik évében június 26-án éjjeli 11 órakor jobblétre szenderült. Hült temeteit 28-án kísérték örök nyugalomra.

— **Az erdélyi hírlapírók kongresszusán,** melyre a Székely Társaságok Szövetsége a meghívókat már kibocsátotta és a melyet tudvalevőleg augusztus 24-én városunkban tartanak, a Sepsiszentgyörgyön megjelenő „Független Székelység” Koréh Endre református lelkésszel képviselteti magát. Egyben megemlítjük, hogy a kongresszus iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Új tanítók.** A székelykereszturi állami tanítóképző intézetnél a tanév végével megtartott tanítóképesítő vizsgálaton 21 jelölt közül 16 szerepelt meg a tanítói oklevelet, véglegesen elutasított 1; egy évre visszautasított 2 és pótképesítőre utasított 2 tanuló.

— **Az erdővidéki szentelepek megvizsgálására és tanulmányozására** a pénzügyminiszterium Dr Pálffy Mór m. kir. osztálygeológust küldte ki, a ki tanulmányozását már a hét folyamán megkezdte. Ez annak a feliratnak a következtében történik, a melyet Ferenczy Géza orsz. képviselő adott be és a melyet lapunk egyik közelebbi számában mi is leközöltünk; és miután biztos értesüléseink vannak, hogy megyénk

Ikt. 7081. tkv.
1908.**HIRDETMÉNY.**

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a Kisküküllővölgyi helyi érdekű vasút Sóvárad—parajdi vonala számára az alább megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: *Parajd községre nézve 1908. július hó 31. napjának d. e. 9 óra: Szováta vasuti állomásra.*

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgáltnak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokból a kisküküllővölgyi h. é. vasút számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket 1908. évi szeptember hó 17-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentúl a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Székelyudvarhely, 1908. június 27-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Gyarmathy Ferenc,
kir. tsvszéki e. bíró.**Hengerműmalom megnyitás!**

Ezennel értesitem a t. örlető közönséget, hogy **Székelyudvarhelyt** a vasuti állomással szemben) a Bethlen-utca és Bálint-utca) sarkán levő saját telkemen **műmalommal modern automatikus gépekkel teljesen ujjonnan, minden kívánalomnak megfelelően felszerelve, megindítottam.**

Automatikus műmalomban mindenféle gabona őrltetik. A buza tisztítása otthon felesleges, mivel a legüszkösebb gabonát is legjobban és legtakarékosabban kitisztítja, miután az által a liszt erősebb és világosabb színt nyer. Minden t. örlető becses tudomására hozom, hogy a műmalomban készült liszt feltűnően szaporul az őrlés után, ennél fogva a t. örlető közönség érdekében áll, hogy többféle liszteknek, az őrlési zavarok kikerülése végett, üres zsákokkal is rendelkeznek. Biztosítom előre is az igen t. örlető közönséget, hogy nálam az előállított őrléménnyel, valamint a tisztességes vámolás tekintetében meg lesz elégedve.

Szíves pártfogását és támogatását kérve, vagyok tisztelettel

Ágoston Béla, műmalom-tulajdonos.

A gabona-neműek be- és hazaszállítására a t. örlető közönség részére fogatot tartok.

B O R!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bormagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Ropogós cseresznyét.

Élvezésre és befőzésre: Pöszmétét (egrest) nagy szeműeket postakosaránként 2 K 40 f.; üvegszemű nagy meggyet befőzésre és rétesbe 3 K; kajszin barack remek szép példányok június 15-től szállítva, befőzésre és lekvárnak való 2 K 40 f.; Főzelékek vegyesen, u. m.: ugorka, tök, fejes- és kelkáposzta, cukorborsó, vajbáb, kalaráb, zöldpaprika, csirfolt postakosaránként 2 K 80 fillér. Ismét-eladónak külön árajánlat.

Gyümölcskivitel 155. Csongrád.

KERESÉK

megvételre egy esetleg használt, de fizemképes, jó állapotban levő

eséplésre alkalmas**szénszivó****gázmotort.**

Cím megtudható e lap kiadóhivatalában, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Kiadó lakás.

Egy vagy két szép szoba beburorozva kiadó Bem-u. 10. sz. alatt.

Elsőrendű
férfi és női
valamint

gyermek-

CIPÓKET

..... készít:

Mercz Károlycipésmester Székelyudvarhelyt, Eötvös-utca 5. szám.
Pontosság Mérsékelt árak Jó munka.

Szám: 2537—1908.

Pályázati hirdetmény.

A tordai „Szabó József“-féle kisebb magyar gazdasági iskolába való felvételre ezennel pályázat hirdettetik.

Az iskola célja az erdélyi részekben az ottani viszonyoknak megfelelő helyes gazdálkodás ismereteit terjeszteni, kis gazdákat saját birtokukon való önálló gazdálkodásra megtanítani, továbbá az ottani nagyobb gazdaságok számára megbízható s kellő gyakorlatlaltal bíró előmunkásokat, béresgazdákat, tehenes számadókat stb. kiképezni.

A tanfolyam tartama két év.

Ez iskolába az 1908—9 ik tanévre 12 ingyenes növendék fog felvétetni.

Az ingyenes növendékek az iskolában teljes ellátást élveznek, és kifejtett szorgalmukhoz képest havi 6—10 korona ruházati segélyben részesülnek.

A felvételi feltételek és egyúttal a felvételi kérvényhez csatolandó okmányok a következők:

a) születési bizonyítvány, mely igazolja, hogy a felveendő 17-ik életévét betöltötte. Katonai szolgálat teljesítését tanúsító igazolvány a felvételnél előnyben részesít;

b) orvosi bizonyítvány, mely az ép, erős, gazdasági munkára alkalmas testalkotot igazolja, és a himlő elleni sikeres újraoltást bizonyítja;

c) elemi iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni s a négy alpművelettel számolni. Gazdasági ismétlő iskolát végzett egyének a felvételnél előnyben részesülnek;

d) írásbeli nyilatkozat a belépni óhajtó szüleitől, esetleg ennek gyámjától, melyben azok arra kötelezik magokat, hogy a tanfolyam tartama alatt az iskolában elhelyezni engedik gyermekeiket;

e) hatósági erkölcsi bizonyítvány;

f) állami ingyenes helyre folyamodóknál hiteles irat, mely feltűnteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát, valamint azt a körülményt, hogy a folyamodó kisbirtokos fia is megelőzőleg apja vagy más gazdaságában foglalkozott;

g) az iskolába való felvételnél torda és torda-aranyos vármegyei születésűek előnyben részesülnek, ha gazdák fiaik s megelőzőleg gazdaságban foglalkoztak.

Az ezen okmányokkal felszerelt és a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur öngyméltóságához címzett folyamodványok 1908. évi augusztus hó 15-ig a „Székelyföldi Miniszteri Kirendeltséghez“ Marosvásárhelyre küldendők be.

Az iskola szervezeti, rend és fegyelmi szabályzata az érdeklődőknek a m. kir. földmívelésügyi miniszterium székelyföldi kirendeltséghez Maros-Vásárhelyre intézendő levélbeli megkeresésre díjtalanul megküldetik.

Maros-Vásárhely, 1908. évi június hó 15.

1—3. Székelyföldi miniszteri kirendeltség.

Buzáját ne adja el senkiaddig míg velem nem érintkezett. A t. termelő gazdáknak szíves tudomására hozom, hogy **műmalomban szép tiszta búzát bármikor és bármily mennyiségben Székelyudvarhelyt az elmúlt keddi****piaci árakban meg- és átveszek.**

E kedvezményen a t. örlető közönségnek azon előnyt óhajtom nyújtani, hogy eladó gabonájával ne kelljen a piacra való hozás által külön időt vesztegetnie, hanem amikor öröltetni jön, műmalomban eladó búzáját is azonnal megfelelő áron értékesíthesse. Megvagyok győződve, hogy a n. é. gazdák közönség belátja a sok időt és előnyt biztosító eljárásom kedvező voltát s újabb áldozatkészségemet méltányolva, törekvésemben továbbra is nagybecsű támogatásában részesít. — Teljes tisztelettel:

Fábián József gőzmalom- és gőzfűrésztulajdonos.